

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2004. gada 24. jūnijā *

Lieta C-278/02

par lūgumu, ko Tiesai atbilstoši EKL 234. pantam iesniedza *Berufungssenat I der Region Linz bei der Finanzlandesdirektion für Oberösterreich* [Augšautrijas Finanšu direkcijas Lincas reģiona Pirmā apelācijas palāta] (Austrija) nolūkā saņemt lietā, ko ierosinājis

Herbert Handlbauer GmbH,

prejudiciālu nolēmumu par to, kā interpretēt Padomes 1995. gada 18. decembra Regulas (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 par Eiropas Kopienu finansiālo interešu aizsardzību 3. panta 1. daļu (OV L 312, 1. lpp.).

* Tiesvedības valoda — vācu.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši Ž.-P. Puisošē [*J.-P. Puissochet*], H. N. Kunja Rodrigess [*J.N. Cunha Rodrigues*], R. Šintgens [*R.Schintgen*] (referents) un N. Kolnerika [*N.Colneric*],

ģenerālvokāts A. Ticano [*A. Tizzano*], sekretāre Mugika Arsamendi [*Múgica Arzamendi*], galvenā administratore,

izvērtējusi rakstveida apsvērumus, ko iesniedza:

— *Herbert Handlbauer GmbH* vārdā — L. Haringss [*L. Harings*], *Rechtsanwalt*,

— Austrijas valdības vārdā — H. Dosi [*H. Dosi*], pārstāvis,

— Eiropas Kopienų Komisijas vārdā — G. Brauns [*G. Braun*] un M. Nijārs [*M. Niejahr*], pārstāvji,

ņemot vērā ziņojumu tiesas sēdē,

noklausījusies apsvērumus, ko tiesas sēdē 2003. gada 4. novembrī sniedza *Herbert Handlbauer GmbH*, ko pārstāvēja L. Haringss; Austrijas valdība, ko pārstāvēja

H. Bauers [*H. Bauer*] un H. Šauers [*H. Schauer*], pārstāvji; Apvienotās Karalistes valdība, ko pārstāvēja K. Manji [*K. Manji*], pārstāvis, kam palīdzēja T. Eike [*T. Eicke*], *barrister*; un Komisija, ko pārstāvēja M. Nijārs,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus tiesas sēdē 2004. gada 15. janvārī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- ¹ Ar 2002. gada 11. jūlija rīkojumu, kas Tiesā saņemts 29. jūnijā, *Berufungssenat I der Region Linz bei der Finanzlandesdirektion für Oberösterreich* atbilstoši EKL 234. pantam ir uzdevusi divus prejudiciālus jautājumus par to, kā interpretēt Padomes 1995. gada 18. decembra Regulas (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību 3. panta 1. daļu (OV L 312, 1. lpp.).

- ² Šie jautājumi ir uzdoti sakarā ar lietu, ko ierosinājis *Herbert Handlbauer GmbH* (turpmāk tekstā — *Handlbauer*) pret *Zollamt Salzburg/Erstattungen* (Zalcburgas Muitas/kompensāciju iestādi, turpmāk tekstā — *Zollamt*) par pienākumu atmaksāt 1996. gadā piešķirto avansu no kompensācijas, kas pienākas par daļu no liellopu un teļa gaļas eksporta.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienų tiesiskais regulējums

Eiropas Kopienų finanšu interešu aizsardzība

3 Regulas Nr. 2988/95 1. pants nosaka:

“1. Eiropas Kopienų finanšu interešu aizsardzībai ar šo tiek pieņemti vispārīgi noteikumi par vienveida pārbaudēm un administratīviem pasākumiem un sodiem, kas saistīti ar Kopienų tiesību pārkāpumiem.

2. “Pārkāpums” nozīmē Kopienų tiesību normas pārkāpumu, ko rada kāda saimnieciskās darbības subjekta rīcība vai nolaidība, kas kaitē vai varētu kaitēt Kopienų budžetam vai to pārvaldītiem budžetiem: mazinot vai zaudējot ienākumus no Kopienų vārdā tieši izveidotajiem pašu resursiem vai izdarot nepamatotus izdevumus.”

4 Saskaņā ar tās pašas Regulas 3. pantu:

“1. Lietas noilguma termiņš ir četri gadi no 1. panta 1. punktā minētā pārkāpuma izdarīšanas brīža. Nozaru noteikumos tomēr var paredzēt īsāku laiku, kas nevar būt mazāks par trim gadiem.

Ja pārkāpums ir nepārtraukts vai vairākkārtējs [atkārtots], noilguma termiņš sākas dienā, kad pārkāpums beidzies. Vairākgadu programmās noilguma termiņš visos gadījumos ir līdz programmas pilnīgai pabeigšanai.

Noilguma termiņu pārtrauc kompetento iestāžu lēmumi, kas attiecas uz pārkāpumu izmeklēšanu vai iztiesāšanu un kuri konkrētajām personām darīti zināmi. Noilguma termiņš pēc katra pārtraukuma atsākas.

Tomēr noilgums iestājas ne vēlāk kā dienā, kad pagājis laiks, kas divreiz ilgāks par noilguma termiņu un kurā kompetentās iestādes nav uzlikušas sodus, izņemot gadījumus, kad administratīvā lieta pārtraukta saskaņā ar 6. panta 1. punktu.

2. Administratīvā soda lēmuma izpildes termiņš ir trīs gadi. Šis termiņš sākas galīgā lēmuma pieņemšanas dienā.

Termiņa pārtraukšanu un atlikšanu regulē attiecīgie dalībvalstu noteikumi.

3. Dalībvalstis patur iespēju piemērot termiņus, kas ir ilgāki par attiecīgi 1. un 2. punktā paredzētajiem.”

- 5 Regulas Nr. 2988/95 4. pants attiecas uz nelikumīgi iegūto labumu atgūšanu, nosakot:

“1. Pārkāpuma gadījumā nelikumīgi iegūtais labums atgūstams:

- uzliekot pienākumu samaksāt vai atmaksāt summas, kas nav samaksātas vai ir nelikumīgi saņemtas,
- pilnīgi vai daļēji liedzot garantijas, kas dotas, atbalstot lūgumu piešķirt labumu, vai avansa saņemšanas brīdī.

2. Piemērojot 1. punktā minētos pasākumus, atgūst tikai iegūtos labumus, un, ja tā paredzēts, procentus, ko var noteikt pēc vienotas likmes.

3. Ja ir konstatēts, ka darbības nolūks ir iegūt labumu pretēji attiecīgajā gadījumā piemērojamo Kopienas tiesību aktu mērķiem, labuma saņemšanai vajadzīgos apstākļus radot mākslīgi, šo labumu atbilstoši gadījumam nepiešķir vai atsauc.

4. Šajā pantā paredzētie pasākumi nav uzskatāmi par sodiem.”

- 6 Tās pašas regulas 5. pants nosaka administratīvos sodus, ko var uzlikt par tišu pārkāpumu vai aiz neuzmanības izdarītu pārkāpumu, jo īpaši administratīvā naudas soda samaksu vai labuma pilnīgu vai daļēju atņemšanu.
- 7 Visbeidzot, Regulas Nr. 2988/95 8. pants uzliek dalībvalstīm pienākumu veikt vajadzīgos pārbaudes pasākumus, lai nodrošinātu ar Kopienas finanšu interesēm saistīto darījumu likumīgumu, inspekciju un pārbaūžu uz vietas veidu un biežumu, kā arī to izpildes kārtību, kas pēc vajadzības ir nosakāmi nozaru noteikumos, nodrošinot attiecīgo pasākumu vienveidīgu piemērošanu.

Lauksaimniecības produktiem piemērojamo eksporta kompensāciju sistēma

- 8 Komisijas 1987. gada 27. novembra Regulas (EEK) Nr. 3665/87 par vienotu lauksaimniecības produktiem piemērojamo eksporta kompensāciju sistēmu (OV L 351, 1. lpp.) 11. panta 1. punkts, kas grozīts ar Komisijas 1994. gada 2. decembra Regulu Nr. 2945/94 (OV L 310, 57. lpp.), nosaka:

“Ja tiek konstatēts, ka nolūkā saņemt eksporta kompensāciju eksportētājs ir pieprasījis augstāku kompensāciju nekā to, kas ir piemērojama, samaksājamā kompensācija attiecībā uz konkrēto eksportu ir kompensācija, kas piemērojama uz faktiski eksportēto produktu, kas samazināta par šādu naudas summu:

- a) uz pusi no starpības starp pieprasīto kompensāciju un kompensāciju, kas piemērojama attiecībā uz faktiski notikušu eksportu;

b) [..].”

9 Saskaņā ar šī paša panta 3. punktu:

“Neskatoties uz pienākumu apmaksāt 1. punkta ceturtajā daļā noteikto naudas summu gadījumā, kad kompensācija nav pienācīgi samaksāta, labuma guvējam ir jāatmaksā nelikumīgi saņemtā naudas summa — ieskaitot tajā jebkuru piemērojamo naudas sodu saskaņā ar 1. punkta pirmo daļu, un aprēķinātos procentus par laiku starp maksājumu un atmaksāšanu. [..]”

10 Turklāt 2. pants Padomes 1989. gada 21. decembra Regulā (EEK) Nr. 4045/89 par dalībvalstu veiktām Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda Garantiju nodaļas finansējuma sistēmā ietilpstošo darījumu rūpīgām pārbaudēm un Direktīvas 77/435/EEK atcelšanu (OV L 388, 18. lpp.) nosaka dalībvalstīm pienākumu katru gadu veikt pārbaudes noteiktam skaitam uzņēmumu, kuri veic darījumus augstāk minētās sistēmas ietvaros. Šis skaits tiek noteikts, jo īpaši ņemot vērā uzņēmumu nozīmīgumu un citus nelikumīgas darbības riska faktorus.

Kopienas Muitas kodekss

11 221. panta 1. punkts Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulā (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 302, 1. lpp., turpmāk tekstā — “KMK”) nosaka:

“Muitas nodokļa summu, tiklīdz tā iegrāmatota, dara zināmu parādniekam saskaņā ar attiecīgajām procedūrām.”

12 Saskaņā ar šī paša panta 3. punktu:

“Paziņošana parādniekam nav vajadzīga, ja ir beidzies triju gadu termiņš, skaitot no muitas parāda rašanās dienas. Tomēr, ja muitas iestādes nav varējušas aprēķināt precīzu, saskaņā ar likumu maksājamu summu tādas darbības rezultātā, kas var būt par pamatu kriminālvajāšanai, šādu paziņošanu var veikt arī pēc tam, kad ir beidzies triju gadu termiņš, ciktāl to ļauj spēkā esošie noteikumi.”

Valsts tiesību akti

13 *Ausfuhrerstattungsgesetz* (likuma “Par eksporta kompensācijām”, *BGBL. 1994/660*, turpmāk tekstā — “*AEG*”) 5. pants paredz nelikumīgi saņemto kompensāciju atlīdzību. Lai arī šis pants tieši neparedz noilguma termiņu, kādā var pieprasīt šādu atlīdzību, tā 1. panta 5. punkts šajā sakarā atsaucas uz muitas jomā piemērojamām tiesību normām.

14 Šajā sakarā *Zollrechts-Durchführungsgesetz* (likuma “Par muitas tiesību piemērošanu”, *BGBL. I, 1998/13*, turpmāk tekstā — “*ZollR-DG*”) 74. panta 2. punkts redakcijā, kas piemērojama faktu rašanās laikā, nosaka:

“Attiecībā uz ievedmuitu un izvedmuitu noilguma termiņš ir trīs gadi, skaitot no parāda rašanās dienas. Attiecībā uz ievedmuitu un izvedmuitu, kas nav likumīgā kārtā samaksātas, šis termiņš ir desmit gadi ar nosacījumu, ka muitas iestādes, ņemot vērā tikai tiesā vai palātā izskatāmu finanšu pārkāpumu, nevar vispār vai

nevar tieši noteikt parādu trīs gadu laikā, skaitot no tā rašanās brīža. Attiecībā uz šādos gadījumos piemērojamiem citiem muitas nodokļiem noilguma termiņš tiek noteikts saskaņā ar vispārējām, nodokļu sfērā piemērojamām tiesību normām.”

Pamata strīds un prejudiciālie jautājumi

- 15 1996. gada 3. septembrī *Handlbauer* eksportēja uz Ungāriju kravu ar 958 sasaldētiem liellopu un teļa gaļas gabaliem, kuru kopējais svars bija 19 912,36 kilogrami. 1996. gada 24. septembrī tas par šo darījumu saņēma avansu no kompensācijas 202 769,00 Austrijas šiliņu (ATS) apmērā. Šim avansam piešķirtā garantija tika samaksāta 1996. gada 12. decembrī.
- 16 1999. gada 20. decembrī *Handlbauer* tika informēts, ka Austrijas *Hauptzollamt Linz* (Lincas Galvenās muitas iestādes) Ārējās pārbaudes un uzņēmumu pārbaudes dienests veica 1996. gada eksporta pārbaudi liellopu un teļa gaļas un cūkgaļas tirgus organizācijas nozarē. No lēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu izriet, ka *Handlbauer* bija iekļauts to uzņēmumu vidū, kuri tika pārbaudīti saskaņā ar Regulu Nr. 4045/89, jo vairāki pārkāpumi jau bija konstatēti attiecībā uz 1995. gadā veikto eksportu.
- 17 Veicot pārbaudes 2000. gadā, tika konstatēts, ka vairākkārt netika pierādīts, ka 1996. gadā eksportētajai gaļai bija Kopienas izcelsme.
- 18 Tādējādi ar 2001. gada 20. janvāra lēmumu *Zollamt*, piemērojot AEG 5. pantu kopā ar Regulas Nr. 3665/87 11. panta 3. punktu, prasīja *Handlbauer* atlīdzināt kompensācijas avansu un atbilstoši šīs regulas 11. panta 1. punkta a) apakšpunktam uzlika tam naudas sodu 101 384,00 Austrijas šiliņu (ATS) apmērā.

- 19 Pēc tam, kad *Handlbauer* sabiedrības administratīvā procesa ietvaros iesniegtā sūdzība par šo lēmumu tika noraidīta, *Handlbauer* iesniedza prasību iesniedzējtiesai, atsaucoties uz trīs gadu noilguma termiņa izbeigšanos, kas vienlaicīgi noteikts *CDC* 221. panta 3. punktā un *ZollR-DG* 74. panta 2. punktā. Regula Nr. 2988/95 nav izmainījusi šo situāciju, jo tā ietvēra tikai vispārīgu dalībvalstīm adresētu regulējumu, tieši neradot nelabvēlīgas sekas uzņēmējiem un tiesisku pamatu sodiem.
- 20 *Handlbauer* uzskata, ka noilguma termiņš būtu jāskaita, sākot ar 1996. gada 24. septembri, kas ir eksporta kompensācijas saņemšanas datums, vai pat ar 1996. gada 12. decembri, kas ir garantijas samaksas datums. Turpretim jautājums par minētās eksporta kompensācijas atlīdzību un attiecīgo sodu tika izlēmts 2001. gada 20. janvārī.
- 21 Savā atbildē *Zollamt* atsaucās uz Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punktu, kas būtu tieši piemērojams un paredz četru gadu termiņu, ko var pārtraukt *Handlbauer* sabiedrībā veiktās pārbaudes.
- 22 Ņemot vērā šos apstākļus, *Berufungssenat I der Region Linz bei der Finanzlandesdirektion für Oberösterreich* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai pārkāpumu gadījumā Regula [...] Nr. 2988/95 [...] ir tieši piemērojama dalībvalstīs, jo īpaši tirgus organizācijas nozarē (eksporta kompensācijai)?

Vai dalībvalstu muitas iestādes var tieši piemērot iepriekš minētās regulas 3. panta 1. punktu, kurā noteikts četru gadu termiņš pārkāpumu iztiesāšanai?

- 2) Vai paziņojums uzņēmuma atbildīgajām personām par uzņēmumam piemērojamu muitas pārbaudi ir lēmums, kas attiecas uz pārkāpuma izmeklēšanu vai iztiesāšanu un kas pārtrauc iepriekš minētās regulas 3. panta 1. punktā noteikto četru gadu termiņu, ja pārbaude notiek saskaņā ar Regulu (EEK) Nr. 4045/89, pastāvot acīmredzamam riskam, vai gadījumā, ja regulāri atkārtojas rīcība, kas apdraud Kopienas finanšu intereses saistībā ar kopējās lauksaimniecības politikas ieviešanu?”

- 23 Tiesvedības laikā Tiesa tika informēta par to, ka pēc *Abgaben-Rechtsmittel-Reformgesetz* (likuma “Par prasību iesniegšanas iespēju reformu nodokļu jomā”, *BGBL. 2002/97*) stāšanās spēkā *Unabhängiger Finanzsenat, Außenstelle Klagenfurt* (Neatkarīgās finanšu pārvaldes Klāgenfurtes nodaļa) (Austrija) ir kļuvusi par kompetento tiesu pamata prāvā.

Par pirmo jautājumu

- 24 Ar pirmo jautājumu, kas formulēts divās daļās, kuras jāskata kopā, iesniedzējtiesa pēc būtības jautā, vai Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkts ir tieši piemērojams dalībvalstīs, tostarp attiecībā uz lauksaimniecības produktu eksporta kompensācijām, neskatoties uz tām valsts tiesību normām muitas jomā, kas nosaka īsāku termiņu.

- 25 Šajā sakarā ir jāatgādina — ņemot vērā regulās ietverto tiesību normu raksturu un to vietu Kopienas tiesību avotu sistēmā, šīs tiesību normas ir nepastarpināti piemērojamas valstu tiesību sistēmās, neprasot valsts iestādēm pieņemt piemērošanas pasākumus (1972. gada 17. maija spriedums lietā 93/71 *Leonesio*, *Recueil* 1972, 287. lpp., 5. punkts).
- 26 Pastāv iespēja, ka dalībvalstīm tomēr nākas pieņemt piemērošanas pasākumus dažu šo tiesību normu ieviešanai (2001. gada 11. janvāra spriedums lietā C-403/98 *Monte Arcosu*, *Recueil* 2001, I-103. lpp. 26. punkts).
- 27 Tomēr tas nevarētu būt Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta gadījums, kas, nosakot lietas ierosināšanai četru gadu noilguma termiņu, ko skaita no pārkāpuma izdarīšanas brīža, neatstāj dalībvalstīm nekādu rīcības brīvību un neprasa tām pieņemt piemērošanas pasākumus.
- 28 Apstāklis, ka nozaru noteikumi var paredzēt īsākus noilguma termiņus, kas jebkurā gadījumā nevar būt mazāki par trim gadiem saskaņā ar Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta pirmo daļu, vai ka dalībvalstis saskaņā ar tā paša panta 3. punktu var noteikt garākus termiņus, nav tāds, kas ļautu apšaubīt minētās regulas 1. panta 1. punkta tiešu piemērojamību, pieņemot, ka tieši šādi, atkāpes saturoši noteikumi netiks iekļauti Kopienas nozaru vai valsts tiesību normās.

- 29 Tomēr galveno faktu rašanās laikā neviena Kopienų nozaru tiesību norma lauksaimniecības produktu eksporta kompensāciju jomā neparedzēja īsāku noilguma termiņu nepamatoti samaksātas naudas summas atmaksāšanai. Tāpat no lietas materiāliem izriet, ka neviena Austrijas tiesību norma šajā pašā laikā neparedzēja noilguma termiņu, kas pārsniedz četrus gadus.
- 30 Vienlaikus *Handlbauer* un Komisija uzskata, ka Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkts neattiecas uz kompensāciju par nelikumīgi iegūtiem finanšu labumiem. Atbilstoši *Handlbauer* norādītajam, šī tiesību norma varētu attiekties tikai un vienīgi uz pārkāpumam piemērojamu sodu, turpretim Komisija uzskata, ka šī tiesību norma aptver tikai pasākumus, kas paredz administratīvu sodu saskaņā ar šīs regulas 5. pantu.
- 31 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka Regulas Nr. 2988/95 1. panta 1. punkts ievieš “vispārīgus noteikumus par vienveida pārbaudēm un administratīviem pasākumiem un sodiem, kas saistīti ar Kopienas tiesību pārkāpumiem” un kuru nolūks, kā tas izriet no šīs regulas trešā apsvēruma, ir “visās jomās apkarot darbības, kas kaitē Kopienų finanšu interesēm”.
- 32 Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkts nosaka lietu iztiesāšanas noilguma termiņu, kuru sāk skaitīt no pārkāpuma izdarīšanas brīža, kur pārkāpums, saskaņā ar šīs regulas 1. panta 2. punktu, ir “Kopienas tiesību normas pārkāpums, ko rada kāda saimnieciskās darbības subjekta rīcība vai nolaidība, kas kaitē vai varētu kaitēt Kopienų budžetam [...]”.

- 33 Kā to ir atzīmējušas Austrijas un Apvienotās Karalistes valdības, šāda definīcija ietver gan ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarītus pārkāpumus, kuru rezultāts saskaņā ar Regulas Nr. 2988/95 5. pantu būtu administratīvā soda piemērošana, gan arī pārkāpumus, kuru rezultāts ir nelikumīgi saņemtā labuma atgūšana saskaņā ar šīs regulas 4. pantu.
- 34 No tā izriet, ka Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkts ir piemērojams gan 5. pantā, gan arī šīs regulas 4. pantā noteiktajiem Kopienų finanšu interešu pārkāpumiem.
- 35 Tādējādi atbilde uz pirmo jautājumu ir šāda: Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkts ir tieši piemērojams dalībvalstīs, tostarp lauksaimniecības produktu eksporta kompensāciju jomā, ja nepastāv Kopienų nozaru noteikumi, kas paredz īsāku termiņu, bet ne mazāku par trim gadiem, vai ja nepastāv valsts tiesību akti, kas nosaka ilgāku noilguma termiņu.

Par otro jautājumu

- 36 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa pēc būtības jautā, vai Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta trešā daļa ir jāinterpretē tādā nozīmē, ka paziņojums attiecīgajam uzņēmumam par tam piemērojamu muitas pārbaudi ir lēmums, kas attiecas uz

pārkāpuma izmeklēšanu vai iztiesāšanu un kas pārtrauc šī panta 1. punkta pirmajā daļā noteikto noilguma termiņu.

- 37 Atbilstoši *Handlbauer* norādītajam, tiesiskās drošības un tiesiskās palāvības principi prasa, lai tikai tie lēmumi par pārkāpuma izmeklēšanu vai iztiesāšanu, kas balstīti uz konkrētām aizdomām par pārkāpumu, varētu pārtraukt noilguma termiņu Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta trešās daļas izpratnē. Turpretim šāds rezultāts nebūtu tām pārbaudēm šīs regulas 8. panta izpratnē, kas iekļautu uzņēmumos veiktās pārbaudes saskaņā ar Regulu Nr. 4045/89. Turklāt tās būtu pamatojums to lēmumu izpildei, kuri attiecas uz pārkāpuma izmeklēšanu vai iztiesāšanu, kas pārtrauc noilguma termiņu.
- 38 Austrijas valdība uzskata, ka šajā lietā noilgums saskaņā ar Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta trešo daļu jebkurā gadījumā ir bijis pārtraukts, veicot pārbaudes *Handlbauer* sabiedrībā.
- 39 Komisija uzskata, ka tādas pārbaudes paziņošana saskaņā ar Regulu Nr. 4045/89, kuras mērķis ir atklāt iespējamus konkrētus pārkāpumus, jau pati par sevi ir lēmums, kas pārtrauc noilgumu. Faktiski Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta trešā daļa neprasa, lai lēmums, kas attiecas uz konkrēta pārkāpuma izmeklēšanu, attiecas uz konkrētu pārkāpumu, ko var atklāt tikai pārbaudes rezultātā.
- 40 Šajā sakarā ir jāatzīmē, ka noilguma termiņi kopumā nodrošina tiesisko drošību (skat. 1970. gada 15. jūlija spriedumu lietā 41/69 *ACF Chemiefarma*/Komisija,

Recueil 1970, 661. lpp., 19. punkts). Kā to arī atzīmējis ģenerāladvokāts savu secinājumu 82. un turpmākajos punktos, šī funkcija nebūs pilnībā izpildīta, ja jebkuras valsts iestādes pārbaude, nepastāvot aizdomām par pārkāpumiem, kas skar ar pietiekamu precizitāti noteiktas darbības, varētu pārtraukt Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punktā noteikto noilguma termiņu.

- 41 Šajā lietā no lietas materiāliem izriet, ka paziņojums *Handlbauer* par nolemto pārbaudi saskaņā ar Regulu Nr. 4045/89 vienādi attiecās uz visu šī uzņēmuma 1996. gadā veikto eksportu liellopu un teļa gaļas un cūkgaļas kopējā tirgus organizācijas ietvaros. Šāds paziņojums, kas neietvēra nekādu norādi uz aizdomām par pietiekami konkrētiem pārkāpumiem, pats par sevi nevarēja pārtraukt noilguma termiņu 1996. gada 24. septembrī piešķirtās kompensācijas atmaksai.
- 42 Iesniedzējtiesas pienākums ir pārbaudīt, vai valsts iestāžu vēlāk pieņemtie lēmumi 1999. gada 20. decembrī paziņotās pārbaudes ietvaros vai pēc tās attiecās uz vienu vai vairākiem konkrētiem pārkāpumiem, tostarp eksportu, par kuru attiecīgā kompensācija bija piešķirta, un kas tā rezultātā pārtrauca noilguma termiņu iepriekš minētās kompensācijas atmaksai.
- 43 Ņemot vērā iepriekš minēto, atbilde uz otro jautājumu ir šāda: Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta trešā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka paziņojums par muitas pārbaudi attiecīgajam uzņēmumam ir lēmums, kas attiecas uz pārkāpuma izmeklēšanu vai iztiesāšanu un kas pārtrauc šī panta 1. punkta pirmajā daļā noteikto noilguma termiņu, ja darbības, saistībā ar kurām pastāv aizdomas par pārkāpumu, ir ar lēmumu pietiekami precīzi noteiktas.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 44 Tiesāšanās izdevumi, kas radušies Austrijas un Apvienotās Karalistes valdībām, kā arī Komisijai, kuras iesniedza apsvērumus Tiesai, nav atlīdzināmi. Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem.

Ar šādu pamatojumu

TIESA (otrā palāta),

atbildot uz jautājumiem, ko tai ar 2002. gada 11. jūlija lēmumu iesniedza *Berufungssenat I der Region Linz bei der Finanzlandesdirektion für Oberösterreich* (Austrija), nospriež:

- 1) Padomes 1995. gada 18. decembra Regulas (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību 3. panta 1. punkts ir tieši piemērojams dalībvalstīs, tostarp lauksaimniecības produktu eksporta kompensāciju jomā, ja nepastāv Kopienas nozaru noteikumi, kas paredz īsāku termiņu, bet ne mazāku par trim gadiem, vai ja nepastāv valsts tiesību akti, kas nosaka ilgāku noilguma termiņu;

- 2) Regulas (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta trešā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka paziņojums attiecīgajam uzņēmumam par muitas pārbaudi ir lēmums, kas attiecas uz pārkāpuma izmeklēšanu vai iztiesāšanu un kas pārtrauc šā panta 1. punkta pirmajā daļā noteikto noilguma termiņu, ja darbības, saistībā ar kurām pastāv aizdomas par pārkāpumu, ir ar lēmumu pietiekami precīzi noteiktas.

Timmermans

Puissochet

Cunha Rodrigues

Schintgen

Colneric

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2004. gada 24. jūnijā.

Sekretārs

Otrās palātas priekšsēdētājs

R. Grass

C. W. A. Timmermans